

Henryk Bogacki

"Die Christen und ihre Konflikte",
Ingo Hermann, Olten-Freiburg i. Br.
1970 : [recenzja]

Collectanea Theologica 41/1, 191

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

do sumień. Wszystko zależy od właściwego pojmowania charakteru władzy w Kościele, zwłaszcza zaś jej funkcji nauczycielskiej.

Ks. Henryk Bogacki SJ, Warszawa

Ingo HERMANN, *Die Christen und ihre Konflikte*, Olten-Freiburg i. Br. 1970, Walter-Verlag, s. 126 (*theologia publica* t. 13).

I. Hermann i H. R. Schlette redagują wspólnie od r. 1966 serię *theologia publica*, która pragnie publikować teologię zrozumiałą i dostępną dla współczesnego człowieka. Poszczególne książki tej serii zbierają prelekcje radiowe konkretnego autora zasługujące na utrwalenie dla potrzeb słuchaczy. W niniejszym tomie I. Hermann zebrał niektóre własne prelekcje przed mikrofonem z lat 1966—1968. Dotyczą one konfliktów nurtujących współcześnie Kościół katolicki. Omawiane konflikty jeszcze nie zostały rozładowane i dlatego książka nie straciła swej aktualności.

Autor bynajmniej nie zajął się wszystkimi konfliktami występującymi w Kościele, ani nawet nie twierdzi, że poruszył najważniejsze. Zajął się niektórymi, narzuconymi przez sytuację. Czytelnik znajdzie omówienie funkcjonowania władzy kościelnej, wzajemnego stosunku urzędu nauczycielskiego Kościoła i teologii, celibatu, cenzury kościelnej, wiary, nauczania religii, zagadnienia wojny i pokoju... Uderza swoboda i prostota, z jaką Hermann zajmuje się najbardziej kłopotliwymi sytuacjami wewnątrzkościelnymi.

Publiczne poruszanie drażliwych problemów stanowi niewątpliwie nowość w życiu współczesnego Kościoła. Dawniej chętnie ukrywano bolączki lub dyskutowano nad nimi w wąskich gronach specjalistów. Dziś przyzwyczajamy się do otwartych dyskusji, w których uczestniczą wszyscy zainteresowani. Żadnego tematu nie można wyjąć spod dyskusji, a wydawane zakazy okazują się bezskuteczne. Jednakże istnieją jeszcze wewnątrz Kościoła katolickiego niemałe opory przeciw ujawnianiu bolączek. Tłumienie i tajnienie przez wieki konfliktów przyzwyczało ogół do patrzenia na Kościół jako na monolityczny blok. Uważano, że podejmuje on zawsze słuszne decyzje wymagające bezw warunkowego podporządkowania, co zwalniało od myślenia i zapewniało poczucie bezpieczeństwa. Obecnie ani hierarchia, ani wierni nie oswoili się jeszcze z istnieniem konfliktów, lecz powoli zachodzą zmiany także na tym odcinku.

Ks. Henryk Bogacki SJ, Warszawa

Peter Lengsfeld anwortet Ingo Hermann: *DIE ALTERNATIVE ZUM TERROR Pluralismus in Theologie und Kirche*, Düsseldorf 1970, Patmos-Verlag, s. 63 (*Das theologische Interview* 8).

Wywiad przeprowadzony przez I. Hermann z P. Lengsfeldem¹ dotyczy pluralizmu jako jednego z naczelnych haseł w teologii i życiu współczesnego Kościoła. Rozmaitość teologii znacznie przekracza swymi rozmiarami dotychczasowe różnice między szkołami teologicznymi. W obliczu tych odmienności pojawia się tendencja ograniczająca do skrótego wyznania wiary (*Kurzformel des Glaubens*) elementy wspólne, które obowiązywałyby wszystkim, a wszelkie dalsze wyjaśnienia pozostawiająca indywidualności teologów. Jednak nadal zaznacza się silny kierunek przeciwny, uznający możliwość, a nawet konieczność wyrażania treści wiary i nauki Kościoła w ponadczasowych formułach, których pragnie bronić za pomocą cenzury i kontroli kościel-

¹ Por. Henryk Bogacki SJ, *Wywiady z teologami*, *Collectanea Theologica* 40(1970) z. 4, 171—176.